

Maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuesta annettujen suuntaviivojen tarkistamista koskevaan ehdotukseen ja maatalouden ryhmäpoikkeusasetusta koskevaan ehdotukseen liittyvä taustamuistio

Tämän taustamuistion tarkoituksena on selventää maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuesta annettuja tarkistettuja suuntaviivoja, jäljempänä 'suuntaviivat', ja maatalouden ryhmäpoikkeusasetusta, jäljempänä 'ryhmäpoikkeusasetus', koskevien ehdotusten tavoitteita ja soveltamisalaa. Se liittyy kyseisiä ehdotuksia koskevaan kuulemiseen, joka on avoinna 13. maaliskuuta 2022 saakka.

Kansalaisia, organisaatioita ja viranomaisia pyydetään esittämään näkemyksensä näistä maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukea koskevien sääntöjen luonnoksista. Kuulemisen lisäksi järjestetään jäsenvaltioiden kanssa kaksi kokousta, joissa niiltä kerätään palautetta ryhmäpoikkeusasetuksesta.

Suuntaviivoja koskeva kuuleminen käynnistetään luonnoksen englanninkielisen version pohjalta. Käännökset kaikille EU:n kielille¹ lisätään verkkosivustolle sitä mukaa kun ne valmistuvat. Ryhmäpoikkeusasetusta koskeva kuuleminen käynnistetään kaikilla EU-kielillä.

Sidosryhmiä pyydetään ilmoittamaan, kumpaa välinettä niiden kommentit koskevat.

Sidosryhmiä pyydetään esittämään huomautuksensa sähköisessä muodossa ja ilmoittamaan selvästi, jos niiden vastaus on luottamuksellinen. Tällöin vastauksesta olisi toimitettava myös ei-luottamuksellinen versio, joka voidaan julkaista kilpailun pääosaston verkkosivustolla.

1. Tausta

Nykyisiä sääntöjä ryhdyttiin soveltamaan 1. heinäkuuta 2014, ja niiden voimassaolo päättyi 31. joulukuuta 2022. Niiden tuloksellisuutta on arvioitu, ja arvioinnin tulokset esitetään 19. toukokuuta 2021 julkaistussa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa². Arvioinnissa todettiin, että voimassa olevat säännöt toimivat yleisesti ottaen hyvin. Tarvitaan kuitenkin joitakin kohdennettuja mukautuksia, jotta säännöt voidaan sovittaa EU:n nykyisiin painopisteisiin, erityisesti tulevaan yhteiseen maatalouspolitiikkaan (YMP) ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan. Käynnissä on tulevaisuuteen tähtäävä vaikutustenarviointi. Julkisen kuulemisen tulokset otetaan huomioon tässä prosessissa.

Maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden julkinen tuki on olennainen osa laajempaa yhteistä maatalouspolitiikkaa. YMP:n mukainen julkinen tuki on keskeisessä asemassa maatalousväestön kohtuullisen elintason turvaamisessa, markkinoiden vakauttamisessa ja kohtuuhintaisten elintarvikkeiden saatavuuden varmistamisessa. Nykyinen valtiontukikehys on linjassa YMP:n sääntöjen kanssa, ja uusilla säännöillä pyritään mahdollisuuksien mukaan säilyttämään tämä lähestymistapa.

Näissä kahdessa valtiontukivälineessä vahvistetaan erityinen räätälöity kehys, joka koskee julkisten varojen kohdentamista maa- ja metsätaloudelle ja maaseutualueille. Tarkistuksella pyritään varmistamaan, että julkinen tuki on hyvin kohdennettua ja johtaa nykyaikaiseen,

¹ Iiriä lukuun ottamatta. Tulevat valtiontukivälineet ovat kuitenkin saatavilla myös iiriksi.

² [Maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukisääntöjen tarkistaminen – Kilpailu – Euroopan komissio \(europa.eu\)](#)

taloudellisesti kannattavaan ja ympäristön kannalta kestäväan maa- ja metsätaloustuotantoon. Tältä osin tärkeänä politiikkatavoitteena on ollut edistää vihreän kehityksen ohjelman, erityisesti Pellolta pöytään -strategian ja biodiversiteettistrategian, tavoitteiden saavuttamista. Nykyisellä valtiontukikehyksellä on jo voitu edistää siirtymistä kestäväan ja luonnon monimuotoisuudelle suotuisaan maatalouteen. Uusilla säännöillä pyritään luomaan uusia mahdollisuuksia vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

2. Muutokset, joita tarkistettujen välineiden luonnoksissa ehdotetaan

Nykyisten valtiontukivälineiden arvioinnissa todettiin, että molemmat välineet ovat yleisesti ottaen tarkoituksenmukaiset ja niillä on saavutettu asetetut tavoitteet. Arvioinnissa havaittiin kuitenkin myös joitakin kysymyksiä, jotka on ratkaistava tulevia valtiontukisääntöjä laadittaessa.

Tätä taustaa vasten tarkistuksessa pyritään seuraaviin keskeisiin tavoitteisiin:

- ennakoitavuus, oikeusvarmuus ja johdonmukaisuus valtiontukien valvonnassa
- johdonmukaisuus vihreän kehityksen ohjelman ja YMP:n tavoitteiden kanssa ja
- valtiontukimenettelyjen yksinkertaistaminen ja tehostaminen sekä hallinnollisten kustannusten vähentäminen.

Maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtiontukisääntöjen tarkistaminen perustuu vuoden 2014 sääntöjen toimivuuden arviointiin niiden merkityksellisyyden, vaikuttavuuden, tehokkuuden, johdonmukaisuuden ja EU:n tason lisäarvon osalta. Arviointi perustui pääasiassa tapausten käsittelystä saatuihin kokemuksiin ja komission omiin tietoihin, mutta se sisälsi myös arvioinnin tueksi teetetyn ulkoisen tutkimuksen tulokset ja avoimen julkisen kuulemisen tulokset.

Tässä muistiossa esitetään tiivistetysti muutokset, joita nykyisiin sääntöihin ehdotetaan. Kunkin ehdotuksen osalta täsmennetään, koskeeko se molempia valtiontukivälineitä vaiko vain toista niistä. Jos esitetään merkittäviä politiikkamuutoksia, niitä arvioidaan erillisessä vaikutustenarvioinnissa.

Sääntöjen tarkistus koskee seuraavia:

- (i) yhteiset arviointiperiaatteet;
- (ii) johdonmukaisuus tulevan YMP:n / strategiasuunnitelma-asetuksen (SPR-asetus) kanssa;
- (iii) kokonaan tai osittain vanhentuneiden sääntöjen poistaminen;
- (iv) muutokset, joilla pyritään edistämään vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita;
- (v) ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalan laajentaminen;
- (vi) tiettyjen tukitoimenpiteiden poistaminen suuntaviivojen soveltamisalasta, jos ne kuuluvat jo muiden valtiontukisääntöjen, kuten alueellisia tukia koskevien

suuntaviivojen ja yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 651/2014, soveltamisalaan;

- (vii) tiettyjen sellaisten yleisten edellytysten muuttaminen, joita sovelletaan kaikkien valtiontukisääntöjen puitteissa, myös muillakin talouden aloilla;
- (viii) muutokset, jotka liittyvät tiettyihin maa- ja metsätalouden tukitoimenpiteisiin.

I. Yhteiset arviointiperiaatteet

Muutos koskee molempia välineitä.

Vuoden 2014 valtiontuki uudistusaloitteella käyttöön otettuja yhteisiä arviointiperiaatteita on tarkistettava asiassa T-356/15, Itävalta v. komissio, annetun tuomion (Hinkley Point C -tuomio) perusteella. Tuomioistuimen tuomio sisälsi merkittävän tulkinnan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdasta. Ehdotettu rakenteellinen muutos vastaa tätä tulkintaa.

Yhteisten arviointiperiaatteiden tarkistukseen sovelletaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa, joka on yhteinen kaikille hiljattain tarkistetuille valtiontukivälineille. Ehdotetut muutokset ovat linjassa näiden muiden valtiontukivälineiden kanssa, joskin jotkin eroavaisuudet säilytetään maa- ja metsätalouden erityispiirteiden huomioon ottamiseksi.

II. Johdonmukaisuus YMP:tä koskevien tulevien sääntöjen ja strategiasuunnitelma-asetuksen (SPR-asetus) kanssa

Muutos koskee molempia välineitä.

Vaikka maatalousalalle myönnettävä, maaseuturahastosta osarahoitettava maaseudun kehittämistuki on vapautettu valtiontukisääntöjen soveltamisesta (vrt. [asetuksen \(EU\) 2021/2115](#) (YMP:n SPR-asetus) 145 artiklan 2 kohta), metsätalouteen ja maaseutualueilla harjoitettavaan muuhun kuin maataloustoimintaan myönnettävä, maaseuturahastosta osarahoitettava tuki kuuluu valtiontukien valvonnan piiriin. Jotta maaseudun kehittämistukea koskevia valtiontukimenettelyjä voitiin sujuvoittaa, vuoden 2014 valtiontukisuuntaviivoissa ja ryhmäpoikkeusasetuksessa otettiin sen vuoksi huomioon maaseudun kehittämistä koskevat säännöt.

YMP:n mukaista tulevaa maaseudun kehittämispolitiikkaa varten kaavailtu toissijaisuuteen perustuva lähestymistapa muodostaa teknisen haasteen uusien valtiontukisääntöjen laadinnassa. Edellä mainitussa YMP:n SPR-asetuksessa EU vahvistaa politiikan perusparametrit, mutta jäsenvaltioiden tehtävänä on räätälöidä maaseudun kehittämisen interventiot omien erityistarpeidensa mukaisesti ja noudattaa samalla vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita ja uuden YMP:n oikeudellista kehystä. Koska EU:n tasolla ei ole maaseudun kehittämistuelle tarkkoja tukikelpoisuusperusteita, myös maatalouden valtiontukisääntöjen rakenteen on muututtava.

Toissijaisuuteen perustuvan lähestymistavan vuoksi valtiontukisäännöissä ei ole mahdollista säätää kaikista mahdollisuuksista ja yksityiskohdista, joiden sisällyttämistä strategiasuunnitelmiin jäsenvaltiot saattavat pitää tarpeellisena. Tarkistetuissa

valtiontukisäännöissä ehdotetaan sen vuoksi yleistä soveltuvuusolettamaa strategiasuunnitelmiin sisältyville maaseudun kehittämisen interventioille, joihin tarvitaan valtiontukea. Tällaisen sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevan oletettaman edellytyksenä on, että tiettyjä yleisiä valtiontukiperiaatteita noudatetaan: rahoitusta ei myönnetä käyttöpääomaan (paitsi jos tuki myönnetään rahoitusvälineiden muodossa), julkinen tuki ei saa olla toimintatukea eikä tukea voida myöntää vaikeuksissa oleville yrityksille.

Tällä soveltuvuusolettamalla varmistetaan, että tarvittavia valtiontukien valvontamenettelyjä noudatetaan, ja samalla jäsenvaltiot voivat laatia strategiset suunnitelmansa tarpeidensa mukaan.

III. Kokonaan tai osittain vanhentuneiden sääntöjen poistaminen

Muutos koskee molempia välineitä.

Tämä ehdotus liittyy suurelta osin edelliseen kohtaan: nykyiset erityiset soveltuvuusedellytykset ovat suurelta osin samat kuin YMP:n puitteissa vuonna 2013 annetussa maaseudun kehittämislainsäädännössä. Koska YMP on muuttunut, valtiontukisääntöjä on mukautettava vastaavasti. Lisäksi jotkin edellytykset ovat ajan mittaan vanhentuneet kokonaan tai osittain. Tekstejä on päivitetty tarpeen mukaan.

IV. Muutokset, joilla pyritään edistämään vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita

Muutokset koskevat molempia välineitä.

Nykyisellä valtiontukikehyksellä on jo voitu edistää siirtymistä kestäväan ja luonnon monimuotoisuudelle suotuisaan maatalouteen. Voimassa olevia sääntöjä ei ole sen vuoksi tarpeen uudistaa perusteellisesti.

Tarkistuksella pyritään vahvistamaan entistäkin kunnianhimoisemmat säännöt. Tarkoituksena on luoda valtiontukikehys, jolla edistetään asianmukaisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista, sellaisina kuin ne on ilmaistu Pellolta pöytäan -strategiassa, vuoteen 2030 ulottuvassa biodiversiteettistrategiassa ja vuoteen 2030 ulottuvassa metsästrategiassa. Lisäksi tarkoituksena on edistää eurooppalaisessa ilmastolaissa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Lisäksi arviointi osoitti, että joitakin toimenpiteitä, joilla voitaisiin edistää vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista, oli käytetty liian vähän, jotta niillä olisi vaikutusta.

Sen vuoksi ehdotetaan joidenkin nykyisten toimenpiteiden mukauttamista, jotta voidaan parantaa viljelijöille ja metsien hoitajille suunnattuja kannustimia toteuttaa toimia, joilla edistetään vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita. Erityistä huomiota kiinnitetään ilmastomuutokseen liittyviin kysymyksiin.

V. Ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalan laajentaminen

Kun nykyinen ryhmäpoikkeusasetus hyväksyttiin vuonna 2014, tiettyjä tukitoimenpiteitä ei voitu sisällyttää sen soveltamisalaan, koska komissiolla ei tuolloin ollut riittävästi kokemusta tapausten käsittelystä. Nyt toimenpiteet täyttävät valtuusasetuksen (EU) 2015/1588

vaatimukset niin, että ne voidaan sisällyttää ryhmäpoikkeusasetukseen. Jäljempänä on luettelo näistä toimenpiteistä.

Maatalousalan osalta ehdotetaan, että ryhmäpoikkeusasetukseen sisällytetään

- tuki suojeltujen eläinten maataloille aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ja
- viljelijöille tarkoitettu tuki Natura 2000 -alueisiin liittyvien haittojen korvaamiseen.

Metsätalousalalla nykyinen ryhmäpoikkeusasetus jo sisältää osarahoitettuja tukitoimenpiteitä. Ryhmäpoikkeusasetukseen ehdotetaan lisättäväksi seuraavat tukitoimenpiteet, jotka rahoitetaan yksinomaan kansallisista varoista:

- metsitys ja puustoisien maan muodostaminen
- peltometsäviljely
- metsille aiheutuvien vahinkojen ennalta ehkäiseminen ja korjaaminen
- investoinnit, joilla parannetaan metsäekosysteemien kestävyyttä ja ympäristöarvoa
- tietyistä pakollisista vaatimuksista johtuvat aluekohtaiset rajoitteet
- metsätalouden kehittämiseen, uudenaikaistamiseen ja mukauttamiseen liittyvään infrastruktuuriin tehtävät investoinnit
- metsätalouden teknologioihin sekä metsätaloustuotteiden jalostukseen, käyttöönottoon ja kaupan pitämiseen tehtävät investoinnit
- metsätalouden geenivarojen säilyttäminen ja
- metsätalousalan tuottajaorganisaatioiden perustaminen.

Lisäksi maaseutualueiden osalta ehdotetaan seuraavien sisällyttämistä:

- maaseuturahastosta osarahoitettu tuki peruspalveluihin ja kylien kunnostukseen maaseutualueilla
- tuki kustannuksiin, joita aiheutuu pk-yrityksille niiden osallistuessa yhteisölähtöisiin paikallisiin kehittämishankkeisiin tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmien toimiin, sekä
- rajalliset tukimäärät pk-yrityksille, jotka hyötyvät yhteisölähtöisistä paikallisista kehittämishankkeista tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmien hankkeista.

VI. Tiettyjen tukitoimenpiteiden, jotka jo kuuluvat muiden valtioneuvoston päätösten piiriin, poistaminen soveltamisalasta

Muutos koskee molempia välineitä.

Suuntaviivojen soveltamisalasta ehdotetaan poistettavaksi jotkin tukitoimenpiteet, jotka kuuluvat jo muiden valtioneuvoston päätösten soveltamisalaan, erityisesti asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) ja alueellisia tukia koskevien suuntaviivojen soveltamisalaan.

Muutos koskee maaseutualueiden hyväksi toteutettavia tukitoimenpiteitä. Sillä pyritään poistamaan samoja tukitoimenpiteitä koskevat rinnakkaiset, kaksinkertaiset ja mahdollisesti erilaiset edellytykset. Ehdotuksessa yksilöidään toimenpiteet, joiden osalta ei tarvita erityisiä alakohtaisia sääntöjä, koska muut valtioneuvoston päätökset sopivat täydellisesti kyseiseen

tarkoitukseen. Kyseessä ovat tuki investointeihin, jotka koskevat maataloustuotteiden jalostusta muiksi kuin maataloustuotteiksi, tuki puuvillan tuotantoon, tuki investointeihin, jotka koskevat muun kuin maataloustoiminnan perustamista ja kehittämistä, tuki tietämyksensiirtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin sekä tuki neuvontapalveluihin.

VII. Tiettyjen sellaisten yleisten edellytysten muuttaminen, joita sovelletaan kaikkien valtiontukisääntöjen puitteissa

Ehdotetaan seuraavia muutoksia, joita sovelletaan yleisesti kaikkiin valtiontukitoimenpiteisiin, jollei erityisissä säännöissä toisin säädetä:

Yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot:

Tämä muutos koskee suuntaviivoja.

Nykyisin ryhmäpoikkeusasetuksessa säädetään mahdollisuudesta soveltaa osarahoitettuun tukeen yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja. Ehdotetaan, että vastaavat säännökset lisätään suuntaviivoihin ja tämän vaihtoehdon soveltamisalaa laajennetaan koskemaan tiettyjä tukitoimenpiteitä, joita ei osarahoiteta maaseuturahastosta.

Yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot on jo hyväksytty suuntaviivojen nojalla (osarahoitettujen toimenpiteiden osalta) soveltamalla vastaavaa tulkintaa kuin ryhmäpoikkeusasetuksessa. Lisäksi nykyisiin suuntaviivoihin sisältyy jo mahdollisuus käyttää tietyn tyyppisen tuen kustannuksiin ”vakio-oletuksia”. Yksinkertaistettuja kustannuksia voitaisiin sen vuoksi soveltaa usean tyyppisiin tukiin, mukaan lukien yksinomaan kansallisista varoista rahoitettavat tukitoimenpiteet. Tuen luonne huomioon ottaen liiallisten korvausten riski on vähäinen: maa- ja metsätaloudella tukea myönnetään pääasiassa suurista järjestelmistä, tuensaajat ovat lähes yksinomaan pk-yrityksiä ja myönnetty tukimäärät ovat pieniä.

Poikkeus, jonka mukaan vaihtoehtoista skenaariota ei tarvitse esittää, kun kyseessä on pienten kuntien hyväksi myönnettävä tuki:

Tämä muutos koskee suuntaviivoja.

Pk-yritysten määritelmän³ mukaan kuntia pidetään suurina yrityksinä niiden todellisesta koosta riippumatta. Niiden on sen vuoksi esitettävä vaihtoehtoinen skenaario tukea hakiessaan.

Tämä aiheuttaa ongelmia erityisesti (mutta ei yksinomaan) pienille kunnille metsätalouden paikalliseen infrastruktuuriin myönnettävän tuen osalta. Sen vuoksi ehdotetaan, että pienet kunnat, joiden vuotuinen talousarvio on alle 10 miljoonaa euroa ja joissa on alle 5 000 asukasta, vapautetaan vaatimuksesta esittää vaihtoehtoinen skenaario. Kun otetaan huomioon kyseessä olevat tukimuodot (tuki paikalliseen ja metsätalouden infrastruktuuriin), tällaisen muutoksen ei katsota aiheuttavan kilpailun vääristymisen riskiä.

³ Komission asetus (EU) N:o 702/2014, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1), liite I.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AAOJ.L.2014.193.01.0001.01.ENG#>

Poikkeus koskisi nimenomaan suuntaviivoja. Vastaavia poikkeuksia ei ole muissa valtiontukivälineissä. Poikkeuksen katsotaan kuitenkin olevan perusteltu nykytilanteessa, kun otetaan huomioon niiden pienten kuntien suuri määrä, joissa paikalliseen ja metsätalouden infrastruktuuriin myönnettävä tuki on ratkaisevan tärkeää maaseutualueiden elinvoimaisuuden kannalta.

VIII. Muutokset, jotka liittyvät tiettyihin maa- ja metsätalouden tukitoimenpiteisiin

Maatalouden investointituki

Muutokset koskevat molempia välineitä.

- Nykyisten sääntöjen mukaan tuki-intensiteetti vaihtelee 30 prosentista 75 prosenttiin. Valtiontukisääntöjen yhdenmukaistamiseksi maaseudun kehittämistä koskevan lainsäädännön kanssa ehdotetaan, että otetaan käyttöön 65 prosentin yleinen tuki-intensiteetti sekä maatalouden alkutuotannon että maataloustuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen osalta. Kun otetaan huomioon rakenteelliset haitat ja rajoitteet, syrjäisimpien alueiden enimmäistuki-intensiteetti säilytetään 85 prosentissa.
- Nykyisten valtiontukisääntöjen mukaan investointitukea voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajan siitä päivästä, jona unionin lainsäädännössä viljelijöille asetetuista uusista vaatimuksista tulee pakollisia. Tällainen tuki ei näytä olevan yleisten valtiontukiperiaatteiden mukaista, koska sillä ei välttämättä ole kannustavaa vaikutusta. Lisäksi se voi epäsuorasti kannustaa uusien vaatimusten myöhäiseen täytäntöönpanoon. Tämä olisi unionin lainsäädännön vastaista ja ristiriidassa vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista koskevan tavoitteen kanssa. Sen vuoksi ehdotetaan tällaisen tuen poistamista tulevien sääntöjen soveltamisalasta.
- Voimassa olevien sääntöjen mukaan maa- ja metsätalouden investoinneissa tuki maan hankintaan on enintään 10 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Poikkeuksena on maan hankinta ympäristönsuojelutoimia varten, jolloin prosenttiosuus voi olla suurempi. Uusissa säännöissä ehdotetaan tämän mahdollisuuden laajentamista toimiin, jotka koskevat paljon hiiltä sisältävän maaperän suojelua. Tällainen poikkeus on vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukainen.
- Epäsuotuisien sääolojen ja kasvintuhoojien aiheuttamien vahinkojen ennallistamiseen myönnettävän tuen osalta ehdotetaan, että jos tällaiset tapahtumat voivat liittyä ilmastonmuutokseen, uusiin sääntöihin lisättäisiin edellytys, jonka mukaan tuensaajien olisi sisällytettävä ennallistamiseen mahdollisuuksien mukaan toimenpiteitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, jotta vastaavien tapahtumien tulevaisuudessa aiheuttamat vahingot ja menetykset voidaan minimoida. Tämän edellytyksen tarkoituksena on ottaa huomioon tällaisten tapahtumien toistumisen ja ilmastonmuutoksen välinen yhteys ja kannustaa maa- ja metsätaloustaloutta panemaan täytäntöön ilmastonmuutokseen mukautettuja viljelykäytäntöjä.

Tuki eläintautien ennaltaehkäisyyn, valvontaan ja hävittämiseen sekä tuki eläintautien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen

Tämä muutos koskee suuntaviivoja.

Nykyiset valtiontukisäännöt mahdollistavat eläintautien ehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisen sekä eläintautien aiheuttamien vahinkojen korvaamisen. Jotta eläintauti voidaan hyväksyä, se on mainittava Maailman eläintautijärjestön laatimassa luettelossa tai asetuksen (EU) 2016/429 liitteessä II olevassa luettelossa. Nykyisten sääntöjen mukaan tukea ei sen vuoksi voida myöntää uusiin eläintauteihin. Terveyttä ja elintarvikkeiden turvallisuutta koskevassa unionin lainsäädännössä säädetään kuitenkin myös uusia eläintauteja koskevista toimenpiteistä samoin edellytyksin kuin edellä mainituissa luetteloissa mainittujen tautien osalta. Ehdotetaan, että valtiontukisääntöjä mukautetaan vastaavasti ja niiden soveltamisala laajennetaan uusiin tauteihin.

Tuki haitallisten vieraslajien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen sekä haitallisten vieraslajien ehkäisemiseen, valvontaan ja hävittämiseen

Tämä muutos koskee suuntaviivoja.

Nykyisissä valtiontukisäännöissä ei käsitellä haitallisten vieraslajien leviämistä EU:n alueelle. Nämä EU:n alueelle vahingossa päätyvät vieraslajit aiheuttavat usein merkittävää epätasapainoa ja vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle EU:ssa ja saattavat vaarantaa maataloustoiminnassa käytettävät paikalliset ja alueelliset lajit.

Jotta tukea voitaisiin maksaa näiden haitallisten vieraslajien osalta, ne on sisällytettävä komission asetuksen (EU) N:o 1143/2014 4 artiklan mukaisesti hyväksymään luetteloon. Suuntaviivojen soveltamisala ehdotetaan laajennettavaksi kyseiseen luetteloon sisältyvien haitallisten vieraslajien aiheuttamiin vahinkoihin, jotta tukea voidaan myöntää haitallisten vieraslajien ehkäisemiseen ja hävittämiseen sekä niiden aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.

Hiiliviljely

Tämä muutos koskee suuntaviivoja.

Nykyisten sääntöjen nojalla voidaan jo tukea erilaisia hiiliviljelytoimenpiteitä. Muun muassa seuraavat toimenpiteet pidetään voimassa: investointituki, tuki maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumuksiin ja eläinten hyvinvointia koskeviin sitoumuksiin, tuki Natura 2000 -verkostoon ja vesipuitedirektiiviin liittyviin haittoihin sekä tuki luonnonmukaiseen maatalouteen.

Ehdotetuilla uusilla säännöillä pyritään mahdollistamaan (SPR-asetuksen mukaisesti) myös yhteisten järjestelmien ja tulospäätteisten maksujärjestelmien tukeminen. Jos tällaiset järjestelmät mainitaan uusissa suuntaviivoissa (esim. tuki maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumuksiin, tuki metsätalouden ympäristö- ja ilmastopalveluihin ja metsien suojeluun), on täsmennetty, että mukaan luetaan myös hiiliviljelyjärjestelmät. Tällainen erityinen viittaus hiiliviljelyyn on ilmastomuutokseen sopeutumista koskevan strategian ja

eurooppalaisen ilmastolain mukainen. Tämän lisäksi ehdotetaan, että otetaan käyttöön mahdollisuus maksaa enintään 120 prosentin kannustinmaksu tukikelpoisista kustannuksista silloin kun kyseessä ovat luonnon monimuotoisuuteen, ilmastoon, veteen tai maaperään liittyvät palvelut sekä yhteiset ja tulosperusteiset järjestelmät, kuten metsätalouden hiiliviljelyjärjestelmät. Tavoitteena on nostaa metsätalouden ilmasto- ja ympäristöpalvelujen tämän hetkistä alhaista käyttöastetta.